

ARTICLE INFO

Received: 9th April 2021
Accepted: 12th April 2021
Online: 15th April 2021

KEY WORDS

Pronunciation, accent, dialect, jargon, film, modern English, American English, British English

LEARNING ENGLISH THROUGH FILMS

Shodiyeva Shakhnoza Suleymanovna ¹

¹ Tashkent State Transport University, Department of Foreign Languages, teacher

<https://doi.org/10.5281/zenodo.4693429>

ABSTRACT

The article discusses an unconventional way of learning English, that is, learning from films. Why this method can be effective is explained with examples and explanations.

INGLIZ TILINI FILMLAR ORQALI O'RGANISH

Shodiyeva Shaxnoza Suleymanovna¹

¹ Toshkent Davlat Transport Universiteti, Xorijiy tillar kafedrasи, o'qituvchi

MAQOLA TARIXI

Qabul qilindi: 9-aprel 2021
Ma'qullandi: 12-aprel 2021
Chop etildi: 15-aprel 2021

KALIT SO'ZLAR

Talaffuz, aksent, sheva, jargon, film, zamonaviy ingliz tili, Amerika ingliz tilisi, Britaniya ingliz tilisi

ANNOTATSIYA

Maqolada ingliz tilini no'ananaiv o'rganish turi ya'ni filmlar orqali qanday o'rganish mumkinligi haqida fikrlar yuritilgan. Nima uchun bu usul samara berishi mumkinligi misol va izohlar bilan tushuntirilgan. Bir nechta tavsiya qilish mumkin bo'lgan filmalar haqida fikr bayon etilgan va ularni tomosha qilish uchun maslahatlar berilgan.

ИЗУЧЕНИЕ АНГЛИЙСКОГО С ПОМОЩЬЮ ФИЛЬМОВ

Шодиева Шахноза Сулеймановна¹

¹ Ташкентский государственный университет путей сообщения, кафедра иностранных языков, преподаватель

ИСТОРИЯ СТАТЬИ

Принято: 9 апреля 2021 г.
Утверждено: 12 апреля 2021 г.
Опубликовано: 15 апреля 2021 г.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА

Произношение, акцент, диалект, сленг, кино, современный английский, американский английский, британский английский

АННОТАЦИЯ

В статье рассматривается нетрадиционный способ изучения английского языка, то есть обучение по фильмам. Почему этот метод может быть эффективным, объясняется с примерами и пояснениями.

Filmlarni tomosha qilish darslik bilan o'qishdan ko'ra ko'proq yoqimli! Bundan tashqari, u xuddi shunday foydali bo'lishi ham mumkin. Ingliz tilidagi filmlarni tomosha qilish sizningning nutqingiz ravoniligini yaxshilaydi:

AKTIV NUTQ - O'quv qo'llanmalari lug'at yoki grammatikani o'rganish uchun juda yaxshi, ammo haqiqiy ingliz tilini tinglashdan yaxshiroq narsa yo'q. Britaniyalik va amerika filmlarini tomosha qilib, tabiiy ravishda ingliz aktyorlarini tinglashingiz mumkin. Bu sizga zamонавиу ingliz tilini o'rganishga yordam beradi va so'z boyligi va uslubi jihatidan ko'proq ona tilida gaplashadigan odamga o'xshaydi.

TO'G'RI TALAFFUZ - Ba'zan inglizcha so'z qanday talaffuz qilinishini bilish qiyin bo'lishi mumkin. Filmlarda ona tilida so'zlashuvchilarni eshitish sizni so'zlarni to'g'ri aytishga o'rgatadi. Filmlardagi dialoglar, shuningdek, so'zlardagi tovushlarning bog'langan iboralari nutqda qanday o'zgarishini yaxshi misollar bilan ta'minlaydi.

JONLI MATN - So'zni o'rganayotganda uning ma'nosi yoki undan qanday foydalanishni eslash qiyin bo'lishi mumkin. Filmlarda so'zlar hikoyaning bir qismi sifatida ishlatalidi va bu kontekst ularni o'rganish va eslab qolishingizga yordam beradi.

TABIY AKSENTLAR - Buyuk Britaniya va Amerika bo'y lab ingliz tilida gaplashadigan turli xil shevalar mavjud. Filmlarni tomosha qilishda siz ko'plab mintaqaviy aksentlardan foydalanilishini eshitasiz va bu ularni yaxshiroq tushunishingizga yordam beradi. Darsliklarda kamdan-kam hollarda inglizcha sheva yoki aksent haqida ma'lumot beriladi.

MADANIYATNI KASHF eting - Siz ingliz tilidagi filmlarni tomosha qilayotganda til madaniyati haqida bilib olishingiz mumkin.

Til va madaniyat bir-biri bilan chambarchas bog'liqdir. Filmlarni tomosha qilib, ikkalasini ham bir vaqtning o'zida o'rganish mumkin.

Ingliz tilini filmlar orqali o'rganish uchun 5 ta maslahat

1. Faqat qiziqarli filmlarni tanlang!

Bundan aniq ko'rinib turibdiki, ingliz tilini o'rganish uchun filmlardan foydalanishda eng muhim, sizga yoqadigan filmlarni tomosha qilishdir. Agar siz zerikarli filmni tanlasangiz, unda siz qiziqishni yo'qotishingiz va u foydalanadigan tilga kamroq e'tibor berishingiz mumkin! Janr, sarlavha, aktyor / aktrisa yoki chiqish sanasi bo'yicha qiziqarli filmlarni topish uchun IMDB-ga tashrif buyurishingiz mumkin.

2. Juda qiyin bo'lgan filmlardan voz keching

Ingliz tilidagi filmni tomosha qilayotganingizda, voqeа chizig'ini kuzatib borish uchun yetarli darajada tushunishingiz muhimdir. Sizning hozirgi ingliz tilingizga mos keladigan filmni tanlashga harakat qiling. Agar siz boshlang'ich bo'lsangiz, o'yinchoqlar hikoyasi kabi oddiy multfilmlar yoki bolalar filmlaridan boshlappingiz mumkin. Boshqa tomondan, agar siz filmdagi personajlar o'rtasidagi muloqotning 99 foizini tushunsangiz, bu sizga juda oson bo'lishi mumkin.

3. 70% va undan ko'proq narsani tushunishinga intiling

Ingliz tilini filmlar bilan o'rganayotganda siz har bir so'zni emas, balki umumiyl ma'noni tushunishinga intilishingiz kerak. Agar ba'zi bir so'zlarni yoki iboralarni sog'inib qolsangiz yoki filmdagi bir belgi aksentini tushunmasangiz, tashvishlanmang. Siz ba'zan filmni to'xtatib qo'yishingiz yoki orqaga qaytarishingiz va yangi so'z boyliklarini yozishingiz mumkin, lekin buni tez-tez bajarishdan o'zingizni to'xtating. Filmlarni tomosha qilish qiziqarli bo'lishi kerakligini unutmang!

4. O'zingiz yoqtirgan satrlarni takrorlang!

Agar sizga juda yoqadigan satrni eshitsangiz, yozib qo'ying va takrorlang! Agar siz uni baland ovoz bilan aytsangiz, uni eslab qolish ehtimoli katta. Ba'zan, siz Buyuk Britaniyada yoki Amerikada har kuni ingliz tilida ishlataladigan va ajoyib tovushlarni eshitasiz. Odatda darsliklarda ushbu norasmiy iboralar o'rgatilmaydi, ammo kinoda bunarsa keng tarqalgan!

5. Subtitrlardan to'g'ri usulda foydalaning

Ingliz tilidagi filmlni tomosha qilayotganingizda, subtitri yoqsangiz yaxshi bo'ladi. Ko'pgina video pleyerlarda siz buni sozlamalar yorlig'i orqali qilishingiz mumkin. YouTube'da pastki o'ng burchakdagi "CC" tugmchasini bosing va keyin "Inglizcha subtitrlar" ni tanlang. Agar sizga film juda yoqsa, uni subtitr bilan bir marta, keyin esa yana ammo bu gal subtitrsiz tomosha qiling. O'z tilingizda subtitrlardan foydalanishga o'rjanib qolmang.

Ingliz tilini o'rjanish uchun eng yaxshi 10 ta film

Filmlar tanlovi juda ko'p bo'lganligi sababli, ingliz tilini o'rjanishda qaysi filmlardan foydalanishni bilish qiyin bo'lishi mumkin! Turli xil janrdagi filmlarni o'z ichiga olgan klassiklarning eng yaxshi 3 ta ro'yxati bilan tanishing. Har bir film uchun syujet (hikoya) tavsifi, foydalanilgan tilni tushuntirish bilan filmdan olingan parcha va filmning qisqa klipi ko'rsatilgan treyler mavjud. Keling, ko'rib chiqaylik!

1. O'yinchoqlar tarixi (1995)

O'yinchoqlar hikoyasi kabi animatsion filmlar ingliz tilini yaxshilashning ajoyib usuli. Ular odatda bolalarga qaratilgan, ya'nisi so'z boyligi oddiy. Biroq, Toy Story bu kattalar uchun ham qiziqarli bo'lishi uchun yozilgan.

O'yinchoqlar hikoyasi Tom Xenks asosiy qahramon Vudi ovozi sifatida rol o'ynagan barcha davrlarning eng muvaffaqiyatli filmlaridan biridir. Uchta Toy Story filmi bor, ularning barchasi turli qiziqarli voqealarga boy, atrofda hech kim bo'limganida jonlanadigan o'yinchoqlarning "yashirin hayoti" haqidagi rang-barang durdonalari tasvirlangan filmdir. Birinchi filmda Vudi yangi o'yinchoq Buzz bilan tanishadi. Barcha filmlar do'stlari Vudi va Buzzga qaratilgan bo'lib, ular birgalikda turli xil sarguzashtlarni boshdan kechirishadi.

O'yinchoqlar hikoyasi ingliz tilini o'rjanishda sizga yordam beradigan juda yaxshi film bo'lishining sabablaridan biri shundaki, u juda qiziqarli va sarguzashtlarga boy.

Toy Story-da ko'plab amerikalik jargonlardan foydalaniladi.

Woody: Hey! Who moved my doodle pad way over here?

Rex: ROAR!

Woody: Hey, how ya doin', Rex?

Rex: Were you scared? Tell me honestly.

Woody: I was close to being scared that time.

Rex: I'm going for fearsome here, but I just don't feel it! I think I'm just coming off as annoying.

Ko'chirmadan siz Toy Story juda sodda tildan qanday foydalanayotganini ko'rishingiz mumkin; ingliz tilini filmlar bilan yaxshilashga harakat qilsangiz, uni mukammal o'rjanish imkonli ortib boraveradi.

2. Qirol nutqi (2010)

2010 yilda "Qirolning nutqi" chiqqanida, u darhol Kolin Firtni qirol Jorj VI rolida o'ynagan yilning eng katta filmlaridan biriga aylandi.

Bu ingliz tilidagi talaffuzingizni yaxshilash uchun juda yaxshi film, chunki

butun film ingliz tilida qanday qilib to'g'ri gaplashishga qaratilgan.

King George VI: Listen to me. Listen to me!

Lionel Logue: Listen to you? By what right?

King George VI: By divine right, if you must. I am your King.

Lionel Logue: No you're not. You told me so yourself. You said you didn't want it. Why should I waste my time listening?

King George VI: Because I have a right to be heard! I have a voice!

Lionel Logue: Yes, you do. You have such perseverance, Bertie. You're the bravest man I know. You'll make a bloody good King.

Ushbu ko'chirmada qiroq Jorj o'zining nutq terapevti Lionel bilan suhbatlashmoqda..

Qiroqning nutqidagi til O'yinchoqlar hikoyasiga qaraganda murakkabroq. Masalan, siz "ilohiy huquq" iborasini ko'rishingiz mumkin. "Ilohiy" yoki muqaddas degan ma'noni anglatadi va shuning uchun "ilohiy huquq" Xudo qiroqla Angliyani boshqarish vazifasini berganligini anglatadi.

Bu kattalar uchun film bo'lgani bois, ba'zi bir murakkab iboralar ham mavjud (qasamyod qilish). Ushbu ko'chirmada Lionel "qonli" so'zini ishlatadi, qasamki, yoki ont ichamanki deb ta'kidlaganda ishlatiladi. Bugungi kunda "qonli" iborasi tez-tez ishlatib turiladi, ammo film suratga olingunga qadar juda qo'pol ibora deb hisoblananardi, film tufayli keng tarqaldi va oddiy kundalik nutqlarda ham ishlatila boshlandi.

3. Garri Potter (2001-2011)

Garri Potter - Angliyaning eng buyuk milliy boyliklaridan biri. Barchaning sevimli filmi!

Film sehrgar Garri Potter va uning barcha sehrli sarguzashtlari haqida. Garri Potterring sehrgarlar dunyosi o'ziga xos hayvonlar va tarixga ega bo'lib, unda kundalik oddiy nutqidan tortib sehrli so'zlarga qadar

bo'lgan til ishlatiladi. Masalan, "sehrgarlik" qila olmaydigan kishi degan ma'noni anglatuvchi haqorat bo'lgan "muggle" so'zi.

Garri Potterring sakkizta filmi bor, ular J.K.ning yetti kitobiga asoslangan. (Garri Potter va Sehrgarning toshi).

Harry Potter: Excuse me, who are you?

Hagrid: Rubeus Hagrid, keeper of keys and grounds at Hogwarts. Of course, you'll know all about Hogwarts.

Harry Potter: Sorry, no.

Hagrid: No? Blimey, Harry. Didn't you ever wonder where your mum and dad learned it all?

Harry Potter: Learnt what?

Hagrid: You're a wizard, Harry!

Ushbu mashhur sahna birinchi filmda va Garri o'zining sehrgar ekanligini bilgan payt. Ehtimol siz ushbu ekstraktda Xagrid "o'rgangan" deganini, Garri esa "o'rgangan" so'zini ishlatayotganini payqadingiz. Ham "learned" ham, "learnt" ham bu erda bir narsani anglatadi. Ularning ikkalasi ham "o'rganish" so'zining o'tgan zamonidir va ikkalasini ham ishlatilishi to'g'ri. "learnt" Britaniya ingliz tilisining asl shakli, ammo "learned" Amerika ingliz tilisida ishlatiladi.

Xagrid "blimey" so'zini ishlatadi, bu ajablanishni ifodalash uchun ishlatiladigan ingliz tilidagi jargon so'z. Ushbu sahnada u Garri Hogvarts haqida hech qachon hech narsa eshitmaganidan hayratda.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak Ingliz tilini filmlar orqali o'rganish - bu sizning til malakangizni oshirish uchun yoqimli va samarali strategiya. O'zingizni juda ko'p urintirmasdan qo'yilgan maqsadga erishishning osonroq yo'lidir! Faqat filmlarni tomosha qilishdan zavqlaning, qayta ko'ring, tinglang va sevimli filmlaringiz va sahnalaringizdagi nutqni takrorlang. Subtitrlar va transkriptlar ham katta yordam beradi. Shunday qilib, vaqt o'tishi bilan siz

o'zingizning so'z boyligingiz tez va oson oshganiga o'zingiz guvoh bo'lasiz.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Alcón, E. (2002). *Bases lingüísticas y metodológicas para la enseñanza de la lengua inglesa*. Castellón: Servicio de Publicaciones de la Universidad Jaume I.
2. Brown, H. D. (2007). *Principles of Language Learning and Teaching* (5th ed.). Longman: New York.
3. Cook, V. (2008). *Second Language Learning and Teaching*. (4th ed.). London: Hodder Education.